

Livsløpstrær og død ved

Forekomster av store og grove trær, både døde og levende, er svært viktige miljøelementer i skogen. Man kan gjerne si at desto eldre et tre blir, desto flere viktigere egenskaper vil det få for det biologiske mangfoldet. Svært mange arter, er nemlig faktisk helt eller delvis avhengige av slike gamle og grove trær, gjerne de med hulrom, grove sprekker i barken og døde greiner.

For å sikre forekomster av slike trær, settes det igjen livsløpstrær under hogst. Som det ligger i ordet, skal et livsløpstre få muligheten til å stå urørt igjen i skogen og gjennomføre hele sitt naturlige livsløp. Dette innebærer også fasen der treet er dødt og brytes ned.

Utvelgelse og forvaltning av livsløpstrær er en viktig del av skogbruksplanleggingen. Primært skal livsløpstrærne som settes igjen være av de eldste og mest stormsterke i bestanden. De må også være identifiserbare slik at de ikke blir felt ved en senere drift.

Både dominerende treslag og sjeldne treslag skal være representert blant livsløpstrærne. Naturlig nok vil det ofte

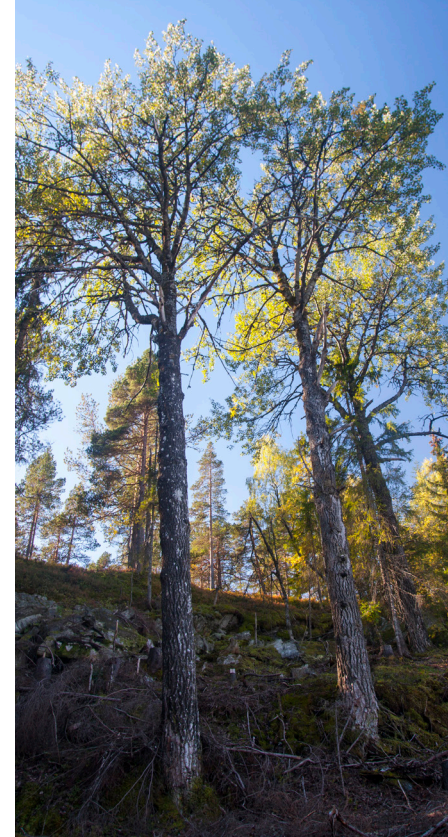
settes igjen gran og furu. Likevel er det viktig at man etterstreber å sette igjen livsløpstrær av løvtrær der dette er mulig, gjerne edelløvtrær som hassel, ask, eik, alm, lind, spisslønn, bøk og svartor. Slike livsløpstrær omtales som biomangfoldbærere i landskapet.

Død ved er full av liv

I de fleste organismegrupper finnes det flere arter som er helt avhengige av død ved i ulike nedbrytningsstadier, og mange av de truede artene i skog ([Rødlista](#)) lever i eller på den døde veden.

Skog som avvirkes og forvaltes aktivt, inneholder naturlig nok mye mindre død ved enn det man vil finne i urørt skog. Det er derfor viktig å ivareta både den liggende og den stående døde veden som finnes under hogst og markberedning. Spesielt viktig er det å ivareta døde stokker av litt større dimensjoner.

[Norsk PEFC Skogstandard](#) inneholder et eget kravpunkt (nr. 12) om livsløpstrær og død ved. Her er det blant annet presisert minimumsantallet av livsløpstrær som skal settes igjen per hektar og ved hvilke anledninger man kan vike fra kravene.

Livsløpstrær skal få stå urørt i skogen gjennom hele sitt livsløp.
Foto: Martin Moi Stener, Skogkurs

Død ved er svært viktig for det biologiske mangfoldet.
Foto: Jon Gunnar Brynjulvsrud, BioFokus

Kilder:

Artsdatabanken. [Status for truede arter i skog](#). Nedlastet 22/08/2018

Tomter, S. M og Dalen, L. S. (red). 2018. [Bærekraftig skogbruk i Norge](#). Norsk institutt for bioøkonomi

